

به نام خدا

روش تحقیق علمی

در معماری و شهرسازی

با نگرشی بر تدوین پایان نامه

تألیف : دکتر سیمین نجمی (استاد دانشگاه)

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور : روش تحقیق علمی در معماری و شهرسازی با نگرشی بر تدوین پایان نامه / نجمی، سیمین، ۱۳۵۰ -

تالیف سیمین نجمی.

مشخصات نشر : تهران: انتشارات علم و دانش، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری : ۲۵۰ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۵۲۰۲-۰۴-۷

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : شهرسازی -- تحقیق -- روش شناسی - راهنمای آموزشی (عالی)

Architecture -- Research -- Methodology -- Programmed instruction

شهرسازی -- تحقیق -- روش شناسی

رده بندی کنگره

NA۲۰۰۰ :

رده بندی دیویی

۷۲۰/۷۲۰۷۶ :

شماره کتابشناسی ملی

۸۹۱۵۲۲۱ :

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

نام کتاب : روش تحقیق علمی در معماری و شهرسازی

مولفان : سیمین نجمی

ناشر : علم و دانش

نوبت چاپ : اول، ۱۴۰۱

لیتوگرافی / چاپ / صحافی : توس / عطاء / زنوز

تیراژ : ۱۰۰۰ جلد

قیمت : ۱۲۰ هزار تومان

آدرس: تهران، میدان انقلاب، بین خیابان اردیبهشت و ۱۲ فروردین پاساژ اندیشه، طبقه همکف

موبایل: ۰۹۱۲۳۵۸۷۶۰۵

تلفن: ۶۶۴۱۵۴۶۰-۶۶۴۱۵۴۵۹

ایمیل: teymori_۱۳۵۵@yahoo.com

سایت: www.elmo-danesh.ir

فصل ۱: مفهوم تحقیق علمی	۹
۱-۱- مقدمه	۱۰
۱-۲- تعریف تحقیق	۱۱
۱-۳- فرایند تحقیق	۱۲
۱-۴- انواع تحقیق علمی	۱۳
۱-۵- تفاوت بین تحقیق بنیادی و کاربردی	۱۷
۱-۶- تفاوت‌های پژوهش‌های بنیادی و کاربردی	۱۹
۱-۷- الگوی چرخه تحقیق	۲۰
روش های علمی تحقیق	۲۷
فصل ۲: روش های علمی تحقیق	۲۷
۲-۱- مقدمه	۲۸
۲-۲- روش در گردآوری داده ها	۲۹
۲-۳- اهمیت روش علمی تحقیق آزمون	۴۲
۲-۴- قواعد اساسی روش علمی تحقیق	۴۳
چکیده مباحث فصل دوم	۴۶
فصل ۳: روش ها و فنون جمع آوری علمی	۴۷
۳-۱- مقدمه	۴۸
۳-۲- تعریف داده ها	۴۸
۳-۳- اهمیت داده ها	۴۹
۳-۴- روش های جمع آوری اطلاعات علمی	۵۰
۳-۴-۱- استفاده از اسناد و مدارک (کتابخانه ای، شبکه جهانی اطلاعات و ...)	۵۱
۳-۴-۲- مشاهده	۵۷
۳-۴-۳- مصاحبه	۶۲
۳-۴-۴- پرسشنامه	۷۴
چکیده مباحث فصل سوم	۹۸
فصل ۴: روشها و مراحل تجزیه و تحلیل اطلاعات علمی و شاخص ها	۱۰۰
۴-۱- مقدمه	۱۰۱
۴-۲- کدگذاری اطلاعات جمع آوری شده	۱۰۱
۴-۲-۱- انتخاب کدها	۱۰۲
۴-۲-۲- انواع کدگذاری	۱۰۳
چکیده مباحث فصل چهارم	۱۳۱

۱۳۳	کاربرد روشهای کمی
۱۳۳	در پژوهش علمی
۱۳۳	فصل ۵: کاربرد روشهای کمی در پژوهش علمی
۱۳۴	۱-۵- مقدمه
۱۳۴	۲-۵- اندازه ها، مقیاسهای اندازه گیری و فراوانیها
۲۰۴	چکیده مباحث فصل پنجم
۲۰۵	روش و مراحل
۲۰۵	تدوین پایان نامه
۲۰۵	فصل ۶: روش و مراحل تدوین پایان نامه
۲۰۶	۱-۶- مقدمه
۲۰۷	۲-۶- مراحل انجام و تدوین پایان نامه
۲۱۱	۱-۲-۶- انتخاب موضوع پایان نامه
۲۱۵	۲-۲-۶- علل انتخاب موضوع (توجیه انتخاب)
۲۱۶	۳-۲-۶- طرح مسأله و پرسش های تحقیق
۲۱۹	۴-۲-۶- ویژگی های بیانیه ی مسأله تحقیق
۲۱۹	۱-۴-۲-۶- روشن، محدود و شفاف بدون رعایت اصل تحدید مسأله
۲۱۹	۲-۴-۲-۶- امکان پذیری بررسی (قابلیت اجرای فرآیند تحقیق)
۲۱۹	۳-۴-۲-۶- عدم تأکید بر تفاوت های اخلاقی، روشی و فلسفی
۲۱۹	۴-۴-۲-۶- پرهیز از پیش بینی های کلی
۲۱۹	۵-۴-۲-۶- طرح مسأله در قالب پرسش
۲۲۰	۶-۴-۲-۶- توجه به حداقل رابطه میان دو متغیر
۲۲۰	۷-۴-۲-۶- امکان اندازه گیری متغیرها
۲۲۰	۵-۲-۶- ضرورت و اهمیت موضوع مورد مطالعه
۲۲۲	۶-۲-۶- اهداف تحقیق
۲۲۴	۷-۲-۶- فرضیه های تحقیق
۲۲۵	۱-۷-۲-۶- تعاریفی برای فرضیه
۲۲۸	۲-۷-۲-۶- انواع فرضیه
۲۲۹	۸-۲-۶- ویژگی های یک فرضیه و شیوه تدوین، نگارش و ارزیابی آن
۲۲۹	۱-۸-۲-۶- شیوه تدوین، نگارش و ارزیابی فرضیه
۲۳۰	۳-۶- شیوه نگارش پایان نامه و انجام مراحل نهایی
۲۴۰	۴-۶- روش ارائه پایان نامه در سخنرانی علمی، جلسه ی پیش دفاع و دفاع نهایی
۲۴۸	چکیده مباحث فصل ششم
۲۵۱	فهرست منابع و مآخذ

علم سرمایه هستی است، نه گنج زر و مال روح باید که از این راه توانگر گردد
« پروین اعتصامی »

پیشگفتار نویسنده

از آن جهت که در کاربرد روشهای تحقیق علمی نتایج مطالعات و پژوهش های علمی مهمترین مرحله پژوهشگری به شمار می آید، پژوهش زمانی کامل است که نتایج آن در اختیار جامعه علمی گذارده شود. به سخن دیگر، اگر پژوهشگر نتواند یافته های پژوهش و نتایج اقدامات علمی خود را در اختیار سایر پژوهشگران و علاقه مندان قرار دهد، پژوهش او هر اندازه هم که مهم باشد به پیشرفت علم کمکی نخواهد کرد؛ یا به قول آریان پور (۱۳۴۵)، حقیقت پژوهی به عنوان نمودی اجتماعی تنها مشتمل بر دریافت حقیقت ها نیست، بلکه مستلزم انتقال حقیقت ها نیز هست...

کمال تحقیق در این است که نوشته شود، و از این مهمتر، خوانده شود. به راستی تحقیق به دو کس نیازمند است: آن کس که حقیقتی را فراهم می دهد و آن که حقیقت را فراهم می گیرد.

پس انجام دادن تحقیق و گردآوری تعدادی یافته علمی و بایگانی کردن آنها هیچ گونه خدمتی به پیشرفت علم نمی کند. پژوهشگر باید یافته های پژوهشی خود را به رشته تحریر درآورد و آنها را به نحو مقتضی در اختیار علاقه مندان بگذارد. هدف هر نوشته علمی، از جمله تحقیق و پایان نامه و ... همان هدف سایر نوشته هاست؛ یعنی انتقال یک پیام بطور آشکار، با رعایت اصول بیان و با سبکی روان و جذاب بنده نیز در تهیه مطالب کتاب حاضر روش و اصول تحقیق و پایان نامه نویسی را زیربنای کار خود قرار داده ام.

آنچه در این کتاب خواهید خواند اصول و نکاتی هستند که در تهیه یک تحقیق علمی و پایان نامه در رشته های معماری و شهرسازی بکار می رود.

از آنجا که امکان طرح همه مراحل فوق به موارد دقیق در این کتاب میسر نیست، سعی شده است تا در ... فصل موارد ضروری تر مطالعه، بررسی و ارائه شود. در فصل اول مفهوم تحقیق علمی که شامل تعریف علم و تعریف تحقیق و انواع تحقیق علمی مورد بررسی قرار گرفت. در فصل دوم ...

در کتاب حاضر براساس سرفصل دروس روش تحقیق در دانشگاههای کشور و مؤسسات آموزش عالی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری با توجه به سابقه محقق در دانشگاه ها تنظیم و تدوین گردیده است. در نهایت امید آن دارم که مجموعه حاضر برای دانش آموختگان رشته های معماری، شهرسازی و جغرافیا و برنامه ریزی و ... مفید و مؤثر واقع شود. ضمناً از هرگونه انتقاد و نقطه نظرات اساتید، دانش آموختگان و کارشناسان محترم که در جهت بهبود و تکمیل محتویات این کتاب مؤثر واقع گردد، با کمال میل استقبال می گردد.

سیمین نجمی

بهار ۱۴۰۱